

Koronavirus (SARS-CoV-2) i COVID-19 bolest

Smjernice organizatorima jedriličarskih natjecanja

Verzija 4.0 – 12. veljače 2022.

Koronavirus SARS-CoV-2 i COVID-19 bolest

Smjernice organizatorima jedriličarskih natjecanja

Izdanje

Hrvatski jedriličarski savez

Osječka 11

21000 Split

Verzija 1.0 – 30. svibanj 2020

Verzija 4 – 12 veljače 2022

Tel: +385 (0)21 345 788

Email: hjs@hjs.hr

Web: <https://www.hjs.hr>

Hrvatski jedriličarski savez (HJS) je hrvatska krovna jedriličarska organizacija.

Međunarodni naziv za Hrvatski jedriličarski savez je **Croatian Sailing Federation**.

Od međunarodnih organizacija, članom je Međunarodnog jedriličarskog saveza (World Sailing - WS, prije ISAF) i Europskog jedriličarskog saveza (European Sailing Federation (EUSAF)) od 2. veljače 1992. godine.

Sadržaj

	Stranica:
1. Uvod	4
2. Ograničenja na mjestima ulaska u zemlju	6
3. „COVID-19 putovnica“	9
4. Mjere osobne zaštite za sudionike jedriličarskih natjecanja	10
5. COVID-19 cjepiva	13
6. Jedriličarska natjecanja kao masovna okupljanja	15
7. Procjena rizika	14
8. COVID-19 plan mjera za smanjenje rizika prijenosa SARS-CoV-2 virusa tijekom jedriličarskih natjecanja (<i>COVID-19 plan</i>).	23
9. Informiranje sudionika prije natjecanja	29
10. Probir / provjera prije natjecanja	30
11. Komunikacija i osvješčivanje rizika	32
12. Mjere osobne higijene za službene osobe, djelatnike i volontere organizatora jedriličarskih natjecanja	33
13. Nadzor sudionika	34
14. Slučajevi za koje se postavi sumnja na COVID-19	35
15. Smjernice za postupanje sa slučajevima u kojima se sumnja na zarazu virusom SARS-CoV-2 namijenjene zdravstvenim djelatnicima	38
16. Postupanje u slučaju postavljanja sumnje na COVID-19	39
17. Izolacija	40
18. Mjere predostrožnosti u zdravstvenoj stanici u marini/luci	41
19. Laboratorijsko testiranje	42
20. Hospitalizacija sumnjivih i potvrđenih slučajeva COVID-19	43
21. Identifikacija bliskih kontakata (izloženost visokog rizika)	45
22. Postupanje s kontaktima osoba za koje se sumnja na zarazu virusom SARS-CoV-2	48
23. Prijavljivanje slučajeva nadležnim zavodima za javno zdravstvo	51
24. Čišćenje, dezinfekcija i zbrinjavanje otpada u slučaju pojave bolesti COVID-19	52
25. Sanitarni materijal i oprema	53
26. Period nakon završetka regate	54
27.	55

1. Uvod

Ove je smjernice izradio Hrvatski Jedriličarski Savez (HJS), kao odgovor na trenutnu pandemiju korona virusa (COVID-19), kako bi podržao sve naše jedriličarske klubove i sportaše. Namjena im je pomoći u provođenju savjeta agencija Ujedinjenih naroda, uključujući Svjetsku zdravstvenu organizaciju (WHO), Međunarodni olimpijski odbor (IOC), Europskog centra za prevenciju i kontrolu bolesti (ECDC) kao i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZZZ) te uputa izdanih od *Svjetske jedriličarske federacije / World Sailing (WS)*.

Virus SARS-CoV-2 uzročnik COVID-19 bolesti prenosi se s čovjeka na čovjeka ponajprije putem kapljica i direktnim kontaktom. COVID-19 je respiratorna bolest i raspon težine bolesti može biti od vrlo blage, bez respiratornih simptoma do ozbiljne respiratorne bolesti, sepse, zatajivanja organa i smrti. Neki zaraženi nisu imali nikakvih simptoma.

Simptomi mogu uključivati temperaturu, kašalj, iscrpljenost, gubitak apetita, bol u grlu, nedostatak zraka i teškoće u disanju i bola u mišićima. Drugi nespecifični simptomi mogu biti zagušenje nosa, curenje nosa, glavobolja, proljev, mučnina i povraćanje.

Bolest COVID-19 prvi je put prijavljena u prosincu 2019. godine u Wuhanu u Kini. Virus je sada raširen globalno. Zdravstvene vlasti širom svijeta angažirane su na suzbijanju pandemije primjenom cjepiva i drugih preventivnih mjera radi ograničavanja i usporavanja širenja prijenosa virusa. 30. siječnja 2020., generalni direktor Svjetske zdravstvene organizacije, nakon savjeta Odbora za hitnost, sazvanog u skladu s Međunarodnim zdravstvenim propisima (IHR 2005.), proglasio je trenutnu epidemiju COVID-19 zdravstvenom hitnošću od međunarodnog značaja. 11. ožujka, Svjetska zdravstvena organizacija proglasila je da je COVID-19 postao pandemija zbog brzine i razmjera prijenosa, a ne zbog težine bolesti.

Ovaj veliki javno-zdravstveni izazov zahtijeva usku suradnju međunarodnih agencija, vlada i organizatora sportskih natjecanja, kako bi se zaštitilo zdravlje sudionika i šire zajednice.

Cijela svjetska jedriličarska zajednica promptno je reagirala na ovu pandemiju i *World Sailing (WS)* kontinuirano na svojim web-stranicama objavljuje najnovije informacije i savjete dostupne

na <https://www.sailing.org/medical> . Upravo je jedrenje bilo prvi sport u svijetu, koji je objavio upute za organizatore jedriličarskih natjecanja tijekom COVID-19 pandemije. Upute koje možete pronaći na njihovim stranicama koriste informacije sadržane u ključnim dokumentima za planiranje masovnih okupljanja u kontekstu trenutne epidemije COVID-19: *Policy brief, Holding gatherings during the COVID-19 pandemic*, dostupnim na: <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/343409/WHO-2019-nCoV-Policy-Brief-Gatherings-2021.1-eng.pdf> , *Key planning recommendations for Mass Gatherings in the context of the current COVID-19 outbreak (Interim guidance)* dostupnim na: <https://www.who.int/publications/i/item/10665-332235> te *Country & Technical Guidance - Coronavirus disease (COVID-19)* dostupnim na: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance-publications> . Također vam preporučamo da uz ove upute koristite *World Sailing Medical Guidelines for the International Team Coach* dostupne na: [https://www.sailing.org/tools/documents/MedicalGuidelinesfortheInternationalTeamCoachVersion5.3pdf-\[27764\].pdf](https://www.sailing.org/tools/documents/MedicalGuidelinesfortheInternationalTeamCoachVersion5.3pdf-[27764].pdf) .

Hrvatski jedriličarski savez razumije značajne izazove sa kojima se susreću naši sportaši i klubovi, posebno u pogledu propisa o putovanjima i različitih ograničenja u organizaciji sportskih događaja, a koja se i dalje svakodnevno mijenjaju u skladu s novim saznanjima o ovoj epidemiji. Cilj nam je našoj cjelokupnoj jedriličarskoj zajednici omogućiti bavljenje jedrenjem, neophodne trenažne aktivnosti na klupskoj razini te organizaciju jedriličarskih natjecanja.

2. Ograničenja na mjestima ulaska u zemlju

Preporuke državama za uspostavu javno-zdravstvenih mjera koje su razmjerne javno-zdravstvenoj opasnosti sukladne su Međunarodnim zdravstvenim propisima (*International Health Regulations*, IHR 2005) i drugim međunarodnim smjernicama (*Updated WHO recommendations for international traffic in relation to COVID-19 Outbreak*) dostupnim na: <https://www.who.int/news-room/articles-detail/updated-who-recommendations-for-international-traffic-in-relation-to-covid-19-outbreak/>. Svjetska zdravstvena organizacija također ističe važnost podizanja svjesnosti putnika u sprječavanju širenja virusa COVID-19 (*Technical considerations for implementing a risk-based approach to international travel in the context of COVID-19. Interim Guidance*), dostupnim na: <https://www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-Risk-based-international-travel-2021.1>. Međunarodni zdravstveni propisi Svjetske zdravstvene organizacije dostupni su na: <https://www.who.int/publications/i/item/9789241580496>

Ipak, mnoge su vlade sada uvele ograničenja međunarodnih, nacionalnih i lokalnih kretanja koja uključuju:

- detaljnije granične provjere
- vizna ograničenja
- uvođenje karantene ili zabranu ulaska
- dokaz negativnog PCR testa ili brzog antigenskog testa (BAT) na SARS CoV2
- dokaz o cijepljenju protiv COVID-19 bolesti
- Dokaz o oporavku od COVID-19 bolesti („imunosni status“)

Iako takve mjere mogu ozbiljno poremetiti neometan tijek prometa, činjenica je da nacionalnim sportskim tijelima, sportašima i njihovim timovima ne preostaje ništa drugo nego se pridržavati

ovih međunarodnih, nacionalnih i lokalnih ograničenja prometa zbog ozbiljne prijetnje koju predstavlja COVID-19 i potencijalnog rizika za javno zdravlje.

Osnovna je dužnost organizatora da osigura, koliko god je to moguće, svu sigurnost sudionicima natjecanja, uključujući lokalno osoblje te da minimiziraju slučajan prijenos infekcije. Organizatori natjecanja također imaju odgovornost za sigurnost gledalaca.

No, također je vrlo važno da organizatori regata prihvate sudjelovanje svih timova (i sportaše i njihove prateće timove) ali isto tako da djeluju u svim slučajevima u kojima se sumnja na infekciju, jer osim što je izbijanje epidemije vrlo teško kontrolirati, time se ugrožava i dobrobit drugih.

Ako se utvrdi slučaj zaraze, bilo da se radi o potvrđenom slučaju ili o slučaju sumnje na zarazu među sudionicima, organizatori natjecanja mogu poduzeti dodatne mjere za sprečavanje širenja zaraze. Zajedno sa stranim sportskim savezima, sportašima i njihovim timovima, organizatori natjecanja moraju uspostaviti komunikaciju i suradnju sa nadležnim zavodima za javno zdravlje kako bi se, gdje je prikladno, osiguralo sljedeće:

- zdravstvena evakuacija sudionika (sportaša, njihovih timova, međunarodnih tehničkih časnika);
- izolacija sudionika;
- siguran nastavak događanja ako je to moguće;
- adekvatna i dostupna zdravstvena skrb za sudionike;
- uspostava preventivnih mjera i mjera smanjenja rizika;
- uspostava mjera dezinfekcije;
- uspostavljene mjere komunikacije i osvješćivanja rizika za sudionike

- izdavanje potrebnih potvrda i dokumentacije gdje je to potrebno (Obrazac za praćenje kontakata, tzv. *Personal Location Form* – PLF obrazac, liječnička izvješća u slučaju izolacije ili bolesti).

Preporuka je Međunarodnog olimpijskog odbora (MOO) da za vrijeme širenja zaraze uzrokovane virusom SARS-CoV-2, učinkovita zaštita zdravlja i sigurnost sportaša budu prioritet. Prema smjernicama MOO-a, organizatori sportskih događanja za sve sportaše moraju osigurati odgovarajuće mjere za zaštitu njihova zdravlja kao i pristup hitnoj zdravstvenoj skrbi za vrijeme sudjelovanja u sportskom natjecanju. Organizatori natjecanja moraju uspostaviti i primijeniti preventivne mjere za sprječavanje prijenosa infekcije te mjere za ublažavanje rizika od zaraze. Svjetski jedriličarski savez (*World Sailing*) izdao je nekoliko dokumenata za organizatore utrka koji služe kao smjernice za uspostavu sustava zdravstvene skrbi za vrijeme natjecanja kao što su *Medical Action Plan* i *World Sailing Race Course Medical Support Structure*, dostupni na: [https://www.sailing.org/tools/documents/MedicalActionPlanMLDV2-\[26247\].pdf](https://www.sailing.org/tools/documents/MedicalActionPlanMLDV2-[26247].pdf) i [https://www.sailing.org/tools/documents/WorldSailingRaceCourseMedicalSupport26250-\[26417\].pdf](https://www.sailing.org/tools/documents/WorldSailingRaceCourseMedicalSupport26250-[26417].pdf)

3. „COVID-19 Putovnice“

Neke zemlje dopuštaju potpuno cijepljenim ili prethodno zaraženim osobama izuzeće od karantene i testiranja po dolasku. To je zato što su te osobe izložene manjem riziku od COVID-19 i manja je vjerojatnost da će se zaraziti i prenijeti virus na druge. Mnoge države uvode "COVID-19 putovnice" koje uključuju cijeplni status pojedinca, potvrdu prethodne infekcije COVID-19 i rezultate testiranja na SARS-CoV-2.

Kako se status cijepljenja protiv COVID-19 i rezultati testiranja mogu lako zabilježiti putem digitalnih sredstava, neki organizatori regata koriste i "COVID-19 aplikacije" u smislu "COVID-19 putovnice" za pristup različitim zonama borilišta poput jedriličarskog parka, hotela, garderobe, ugostiteljskih prostora, regatnog polja itd. Takva digitalna tehnologija pokazala se uspješnim alatom za održavanje "sigurnog balona" (izolirana zona bez COVID-19) uz primijenjenu strogih protokola testiranja sudionika prije i tijekom natjecanja, uz obavezno praćenje kontakata. No, njegova korisnost još uvijek nije dokazana u situacijama kada timovi nisu smješteni na istom mjestu, kada su različitog cijeplnog statusa, kada svakodnevno ulaze u zonu marine bez testiranja i dolaze na natjecanje bez prethodnog testiranja od strane organizatora.

Provedba međunarodnih "COVID-19 putovnica" naišla je na značajne probleme. Primjerice, još uvijek postoje nepoznanice u pogledu učinkovitosti cijepljenja u smanjenju prijenosa. Iako postoje mnogi dostupni serološki testovi koji mjere odgovor antitijela na infekciju SARS-CoV-2, u ovom trenutku korelati zaštite nisu u potpunosti poznati. Korištenje takvih potvrda stoga može povećati rizik od daljnjeg prijenosa virusa u zajednici. U ovom trenutku, u kontekstu pandemije COVID-19, nema dovoljno dokaza o učinkovitosti imuniteta posredovanog antitijelima koji bi jamčili točnost "COVID-19 putovnice". Stoga bi sudionici jedriličarskih događanja trebali nastaviti prakticirati preventivne mjere opisane u 4. poglavlju. (Za daljnje reference pogledajte WHO. *COVID-19 Natural Immunity. Scientific Brief. 10 May 2021.* Dostupan na: <https://www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-Sci-Brief-Natural-immunity-2021.1>

4. Mjere osobne zaštite od COVID-19 za sudionike jedriličarskih natjecanja

Danas se smatra da se virus širi uglavnom između ljudi koji su u bliskom međusobnom kontaktu, obično unutar 1 metra u razdoblju dužem od 15 minuta. Osoba se može zaraziti kada se aerosoli ili kapljice koje sadrže čestice virusa udahnu ili dođu u izravan kontakt s njihovim očima, nosom ili ustima (pogledajte *Transmission package (who.int)* available at: <https://www.who.int/teams/risk-communication/covid-19-transmission-package>). Virus se također može širiti u zatvorenim prostorima s lošom ventilacijom i/ili u gužvi, gdje ljudi provode dulje vrijeme. To je zato što aerosoli ostaju suspendirani u zraku ili se šire dalje od 1 metra. Dobro postavljen, održavan i upravljani ventilacijski sustav može smanjiti rizik od širenja COVID-19 u zatvorenim prostorima razrjeđivanjem koncentracije potencijalno zaraznih aerosola ventilacijom vanjskim zrakom te filtracijom i dezinfekcijom recikliranog zraka. Ispravna uporaba prirodne ventilacije može osigurati iste učinke. Ljudi se također mogu zaraziti virusom dodirujući površine koje su bile kontaminirane kada dodiruju oči, nos ili usta bez čišćenja i/ili dezinfekcije ruku.

Standardnim mjerama zaštite i suzbijanja infekcije naglašena je vitalna važnost higijene ruku. (*Advice for the public, Coronavirus disease (COVID-19)* dostupno at: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public> .

Posebice je važno:

- Često pranje ruku sapunom i toplom vodom ili upotreba alkoholnih pripravaka (najmanje 70% alkohola) trljanjem ruku 20 sekundi; Dezinficijensi na bazi alkohola su poželjni ako ruke nisu vidno zaprljane; ruke treba oprati sapunom i vodom kada su vidno zaprljane;
- Izbjegavanje dodirivanja lica rukama, uključujući usta, nos i oči;
- Pokrivanje nosa i usta jednokratnim maramicama kod kihanja i kašljanja ili ispuhivanja nosa;

- Ako maramice nisu dostupne, treba prekriti nos i usta rukavom odjeće i kašljati ili kihati u savinuti lakat;
- Sve uporabljene maramice trebaju se odmah odložiti u zatvorenu kantu za smeće;
- Treba nastojati zadržati barem 1 metar udaljenost od drugih ljudi, posebno onih koji se ne osjećaju dobro i kašlju/kišu ili imaju povišenu temperaturu. (Ako su preblizu, drugi mogu potencijalno udahnuti iskašljane kapljice);
- Kada se od nekog prima hrana i voda na treningu ili natjecanju, s njima se treba postupati pažljivo, izbjegavajući unakrsno kontaminiranje (npr. koristiti osobne boce s vodom, pred-pakirane obroke itd.);
- Sportaši ne bi trebali dijeliti odjeću, sapun ili druge osobne predmete;
- Svu osobnu opremu za jedrenje (npr. „mokra odijela“, nazuvke, rukavice) treba redovno i pažljivo čistiti i dezinficirati (slijedite postupke opisane u poglavljima V i VIII *WS Medical Guidelines for the International Team Coach* dostupnih na: <https://www.sailing.org> ;
- Dijeljenje opreme s drugim timovima treba izbjegavati;

Važno je svim sudionicima osigurati vrijeme i mogućnost da očiste svoje ruke nakon kihanja/kašljanja ili nakon mogućeg kontakta sa kontaminiranim površinama.

Nošenje maski za lice ili pokrivala za lice može biti dio sveobuhvatnog paketa mjera prevencije koja može umanjiti širenje bolesti tijekom regate. Maske se mogu nositi u svrhu zaštite zdravih osoba ili za kontrolu izvora infekcije (nosi ih zaražena osoba i time štiti ostale). U svakom slučaju, nošenje zaštitnih maski samo za sebe nije dovoljno za kontrolu širenja bolesti te druge javno-zdravstvene mjere prevencije, također trebaju biti aktivirane. Bez obzira da li nosite masku ili ne, pridržavanje mjera higijene ruku i fizičkog distanciranja su od kritične važnosti za sprječavanje širenja bolesti. Preporučamo vam da nosite zaštitne maske ili odgovarajuća pokrivala za lice u situacijama kada se ne može izbjeći bliski kontakt (manje od 1 metra) - primjerice kod kontrole na ulazu u klub/marinu. Upute o uporabi maski dostupne su na:

www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public/when-and-how-to-use-masks

S obzirom na dostupne studije koje procjenjuju pre- i asimptomatski prijenos virusa SARS-CoV2, kao i poteškoće u održavanju fizičkog distanciranja u kontekstu jedrenja, maske se ne moraju nositi na otvorenim prostorima. U zatvorenim prostorima gdje je procijenjeno da je ventilacija prikladna, potrebno je nositi maske ako se ne može održati fizička udaljenost. U zatvorenim prostorima gdje se ventilacija ne može procijeniti, zna se da je loša, ili ako se ventilacijski sustav ne održava pravilno, sve osobe trebaju nositi maske bez obzira na to može li se održavati fizička udaljenost od 1m. Maske treba nositi u svim okolnostima kada nije moguće postići potrebnu fizičku udaljenost od 1 metar od drugih sudionika (osim vlastitog tima, ili radeći u zasebnom “sigurnom mjehuru” koji su kreirali organizatori). Preporuke za nošenje maski dostupne su na: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public/when-and-how-to-use-masks>.

Sportaši i drugi sudionici regate trebaju obavijestiti glavnog liječnika regate (CMO) o događaju (ili drugu, za kontakt određenu osobu medicinskog tima koji zbrinjava natjecanje) ako su posjetili područje na kojem su u proteklih 14 dana prijavljeni lokalni prijenos COVID-19 ili ako su bili u bliskom kontaktu s osobom s respiratornim simptomima koja je bila u mjestu koje ima lokalni prijenos COVID-19 ili s nekim s infekcijom COVID-19. Ti bi zdravstveni časnici (CMO) trebali dobiti informacije na vrijeme (Obrazac za praćenje kontakata, tzv. *Personal Location Form* – PLF obrazac dostupan na: <https://www.sailing.org/medical> (Dodatak A ovih smjernica) na ulasku u marinu ili unaprijed - elektroničkim putem. **Organizatori događanja ovo trebaju staviti kao preduvjet za sudjelovanje u natjecanju.**

Ako sportaši ili drugi sudionici razviju vrućicu, kašalj ili otežano disanje tijekom događaja, važno je odmah potražiti liječničku pomoć i obavijestiti CMO ili drugog za to određenog medicinskog časnika koji osigurava natjecanje.

5. COVID-19 cjepiva

Cjepiva su samo jedan od alata u sveobuhvatnoj strategiji ublažavanja rizika od COVID-19 na jedriličarskim natjecanjima, uz intenzivno pridržavanje osnovnih zaštitnih mjera, kao što su održavanje fizičke udaljenosti od drugih učesnika od najmanje 1 metar, nošenje maski, pokrivanje nosa i usta kod kašlja, kašljanje ili kihanje u savijen lakat, često pranje ruku, i izbjegavanje loše prozračenih zatvorenih prostora.

Cjepiva odobrena od strane WHO (dostupno na: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-vaccines/advice>)

pružaju visoku razinu zaštite od teške bolesti i smrtonosnih ishoda, iako nijedno cjepivo nije 100% učinkovito. Prvih četrnaest dana nakon cijepljenja nema značajnije razine zaštite a zatim se ona postupno povećava. Ako se osoba koja je primila cjepivo protiv COVID-19 kasnije zarazi virusom SARS CoV-2, imunološki sustav prepoznaje virus. Budući da je već spreman napasti virus, imunološki sustav te osobe u stanju je zaštititi od bolesti COVID-19. Također je manja vjerojatnost da će potpuno cijepljeni ljudi dobiti SARS-CoV-2 virus ili da ga prenijeti na druge od necijepljenih osoba. To je osobito važno kako biste zaštitili sebe i druge sudionike na jedriličarskim regatama ili posadu na vašem brodu.

Dokaz o cijepljenju, neki su organizatori uveli kao uvjet za sudjelovanje na regatama. Iako ova mjera može biti opravdana za ublažavanje negativnih ishoda infekcije SARS-CoV-2 virusom (uključujući bolest, hospitalizaciju i smrt), cijepljenje se ne treba smatrati apsolutnim dokazom zaštite od pasivnog prijenosa ili prevencijom aktivnog prijenosa. I dalje postoje znanstvene nepoznanice koje se odnose na učinkovitost cjepiva protiv COVID-19, kao što je trajanje zaštite koju nudi cijepljenje; vrijeme primjene *booster* doza ili utjecaj novih varijanti virusa. Još uvijek ne znamo točno koliko dugo traje zaštita od cjepiva protiv COVID-19, ali trenutni podaci pokazuju da većina ljudi ima snažnu zaštitu od ozbiljne bolesti i smrti najmanje 6 mjeseci. Općenito, ljudi se smatraju potpuno cijepljenima: 2 tjedna nakon druge doze u nizu od 2 doze,

kao što su cjepiva Pfizer ili Moderna, ili 2 tjedna nakon cjepiva s jednom dozom, kao što je Johnson & Johnson's Janssen cjepivo. Međutim, biti potpuno cijepljen, nije isto što i biti optimalno zaštićen. Kako bi bila optimalno zaštićena, osoba mora dobiti dopunsku injekciju kada i ako ispunjava uvjete. Čak i ako je pojedinac već imao COVID-19, trebao bi se cijepiti kada mu ga/joj ponude zdravstveni djelatnici. Preporuke će se razvijati, kako se prikupljaju dokazi o već razvijenim i novim cjepivima protiv COVID-19. U svakom slučaju, cijepljenje ostaje bitan dio pristupa borbi protiv pandemije koja je u tijeku. Organizatori regata potiču se da uključe cijepljenje protiv COVID-19 u svoju strategiju komuniciranja o rizicima za sudionike događaja. Također da komunikacijske poruke o zdravstvenim rizicima pojedinca i preporukama za cijepljenje razviju uz konzultacije i suradnju s nadležnim tijelima javnog zdravstva kao dio *COVID-19 Plana* (vidi Poglavlje 8.).

Prirodna zaštita imuniteta koju pojedinac dobije od prethodnog obolijevanja od COVID-19 bolesti također se razlikuje od osobe do osobe. Ohrabrujuće je što dostupni podaci pokazuju da većina ljudi koji se oporave od COVID-19 razvijaju imunološki odgovor koji pruža barem neko razdoblje zaštite od ponovne infekcije – iako još uvijek učimo koliko je ta zaštita jaka i koliko dugo traje (<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-vaccines/advice>) .

Slijedom toga, cijepljene osobe trebale bi nastaviti provoditi sve mjere predostrožnosti koje preporučuje SZO kako bi se smanjio rizik od prijenosa SARS-CoV-2, uključujući osnovne mjere prevencije i kontrole infekcije, opisane u Poglavlju 4.

6. Jedriličarska natjecanja kao „masovna okupljanja“

Masovnim okupljanjem (Mass gathering) smatraju se međunarodni sportski događaji od velikog značaja kao što su Olimpijske igre ili svjetska prvenstva, kao i drugi međunarodni sportski događaji poput velikih jedriličarskih regata. No, i jedriličarska natjecanja od manjeg značaja također mogu odgovarati definiciji *masovnog okupljanja* Svjetske zdravstvene organizacije.

U kontekstu COVID-19 pandemije, događaj se smatra *masovnim okupljanjem* ako može povećati prijenos virusa i ima potencijal preopterećenja zdravstvenih resursa u zajednici u kojoj se održava.

U svojoj procijeni, morate uzeti u obzir prirodu, lokaciju i trajanje svog sportskog događanja, trenutnu epidemiološku situaciju kao i broj sudionika. Primjerice, ako vaša regata traje nekoliko dana za vrijeme epidemije i održava se na otoku čiji je zdravstveni sustav prilično ograničenog kapaciteta, tada i regata od samo nekoliko stotina sudionika može ozbiljno opteretiti postojeći zdravstveni sustav, te će se stoga takvo događanje smatrati *masovnim okupljanjem*. S druge strane, ako se sportsko događanje u kojem sudjeluje nekoliko tisuća ljudi održava u velikom gradu s velikim zdravstvenim sustavom koji raspolaže s dovoljno resursa i koje traje samo nekoliko sati, događanje se ne mora nužno okarakterizirati kao *masovno okupljanje*. Prije održavanja samog natjecanja, posavjetujte se sa nadležnim Zavodom za javno zdravstvo kako biste utvrdili predstavlja li vaše natjecanje *masovno okupljanje*. Detaljnije informacije dostupne su na: www.who.int/publications-detail/key-planning-recommendations-for-mass-gatherings-in-the-context-of-the-current-covid-19-outbreak.

Svako sportsko događanje zahtijeva temeljito planiranje i koordinaciju, a vaš medicinski tim za podršku i nadležna javno-zdravstvena tijela moraju znati na što obratiti pažnju. To se može sažeti u tri koraka:

- **Procjena rizika:** Što se može dogoditi i kolika je vjerojatnost za takav događaj?
- **Nadzor:** Kako ćemo znati da je događaj nastupio (postupak prijave slučajeve)?
- **Odgovor:** Koje ćemo radnje poduzeti ako dođe do nastupanja predmetnog događaja?

7. Procjena rizika

Bez obzira da li se vaše natjecanje smatra masovnim okupljanjem ili ne, procjena rizika je ključni element u planiranju sigurne regate. To je kontinuirani proces koji bi se trebao odvijati kroz razdoblje koje vodi do natjecanja kao i tijekom natjecanja, počevši od početnog koncepta mjera i zaustavljajući se tek nakon što je natjecanje završeno. Taj proces bi trebao uključivati i kontinuirane procjene, kako bi vaš Plan i mjere koje ste poduzeli odgovarali povećanim zdravstvenim rizicima povezanim s natjecanjem. Postupak procjene rizika treba i dokumentirati.

Razina rizika za svaki faktor, funkcija je dviju varijabli: vjerojatnosti pojave prijetnje i posljedica (utjecaja) tog događaja. Karakterizacija rizika ovisi o pitanju koje se postavlja (vjerojatnost i ranjivost). Na primjer, mnoga pitanja koja karakteriziraju rizik mogu se postaviti o svakoj potencijalnoj prijetnji za javno zdravlje:

- Kakav je utjecaj na natjecanje?
- Kakav je utjecaj na javno zdravlje?

Odgovori mogu biti:

- **Vrlo nizak** - Ukupni rizik od prijenosa i daljnjeg širenja COVID-19 u odnosu na *masovno okupljanje* (natjecanje) smatra se vrlo malim. Mala ili nikakva posljedica ili ometanje regate.
- **Nizak** - Ukupni rizik od prijenosa i daljnjeg širenja COVID-19 u odnosu na *masovno okupljanje* (natjecanje) smatra se malim. Provjeriti, mogu li se mjere ublažavanja rizika poboljšati. Mali utjecaj na samo natjecanje - može se upravljati rizikom uz mali utjecaj na samu regatu.
- **Umjereni** - Ukupni rizik od prijenosa i daljnjeg širenja COVID-19 u odnosu na *masovno okupljanje* (natjecanje) smatra se umjerenim. Treba učiniti značajne napore na poboljšanju mjera ublažavanja rizika ili na smanjenju rizika od prijenosa. Postoji kontrolirani utjecaj na natjecanje i ugled kluba. Postoje slučajevi bolesti ili smrti povezani s regatom.
- **Visok** - Opći rizik od prijenosa i daljnjeg širenja COVID-19 u odnosu na *masovno okupljanje* (natjecanje) smatra se visokim. Treba učiniti značajne napore na poboljšanju mjera ublažavanja

rizika ili na smanjenju rizika od prijenosa. Treba razmotriti odluku o odgodi ili otkazivanju regate. Utjecaj na održavanje regate i ugled kluba je vrlo visok. Više smrtnih slučajeva ili slučajeva bolesti povezanih sa regatom. Remećenje kapaciteta za odgovor lokalnog javnozdravstvenog sustava.

- **Vrlo visok** - Ukupni rizik od prijenosa i daljnjeg širenja COVID-19 u odnosu na *masovno okupljanje* (natjecanje) smatra se vrlo visokim. Uzrokuje otkazivanje regate. Značajan štetni utjecaj na regatu i reputaciju kluba. Znatan gubitak života i ozbiljni slučajevi bolesti. Poremećeni kapaciteti za odgovor lokalnog javnozdravstvenog sustava i infrastrukture.

Jedriličarska natjecanja uglavnom spadaju u kategoriju **vrlo niskog i niskog rizika** za prijenos zaraznih bolesti, ali uz izbijanje COVID-19 pandemije mogu spadati i u kategoriju *umjerenog, visokog* ili *vrlo visokog* rizika. Nakon što je COVID-19 pandemija započela, više regata olimpijskih kvalifikacija bilo je kategorizirano je kao vrlo *visoki rizik* i posljedično otkazano. Isto se dogodilo i s treninzima jedriličara i okupljanjima zbog treninga u klubovima. S boljim upoznavanjem samog virusa i načina njegovog prijenosa kao i osobitosti epidemije, uz poštivanje mjera ublažavanja rizika, ponovo su započeti treninzi i nastavilo se s organizacijom velikih jedriličarskih regata.

Preporuka je Hrvatskog jedriličarskog saveza da se događanje održi samo ako spada u kategoriju vrlo niskog ili niskog rizika.

Sve neophodne mjere ublažavanja rizika moraju biti aktivirane kako bi se doseglo prihvatljivu kategoriju rizika.

Za države koje trenutačno nemaju zabilježen slučajeve prijenosa bolesti COVID-19 u zajednici, prioritetno je razmotriti hoće li se planiranim sportskim događanjem značajno povećati rizik ulaska, odnosno ponovnog ulaska virusa u tu državu te njegova daljnjeg širenja. Također treba razmotriti i rizik prijenosa virusa u matične države inozemnih sudionika, čime će se uzrokovati daljnje globalno širenje. Prilikom procjene, organizatori i nadležni Zavodi za javno zdravstvo moraju biti svjesni kako se rizik od uvezenih slučajeva zaraze virusom SARS-CoV-2 prirodno veže

uz međunarodna putovanja. Također moraju biti svjesni kako **nije ni realistično niti poželjno težiti nultom riziku**. Prilikom procjene organizatora i tijela nadležnih za javno zdravstvo o tome hoće li se sportsko događanje održati, ukoliko ne postoji zabrana održavanja sportskih natjecanja, oni moraju utvrditi što je **prihvatljivi rizik** i koje se dodatne mjere moraju poduzeti kako bi se taj rizik smanjio.

Neophodni podaci u vezi s mogućim utjecajem epidemije COVID-19 na jedriličarska natjecanja dostupni su u izvještajima Svjetske zdravstvene organizacije o trenutačnom globalnom stanju u kontekstu pandemije COVID-19, dostupnim na: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/situation-reports> te iz nacionalnog izvještaja o trenutačnom stanju u kontekstu pandemije COVID-19, s tim da se taj utjecaj, bez iznimke, mora utvrditi u suradnji s lokalnim tijelima nadležnim za javno zdravstvo.

Na temelju procjene rizika, posebne značajke jedriličarskih natjecanja svojstvene jedriličarskom sportu koje se kao potencijalno rizične lako može ublažiti, predstavljaju značajan potencijal za prevenciju prijenosa virusa, i mogu činiti jedriličarska natjecanja znatno sigurnijima u usporedbi s natjecanjima u drugim sportovima.

Primjerice, jedrenje je sport gdje je fizička distanca moguća, a značajke kao što su malobrojna publika ili njeno odsustvo, vjetar, nošenje rukavica, redovno pranje brodova i opreme, odvojenost od trenera, sudaca i publike, održavanje natjecanja na otvorenom prostoru, alociranje prostora u marinama, pristup samo registriranim sudionicima, mlađa dob sudionika koji nisu u bliskom kontaktu za vrijeme samog natjecanja, disperziran smještaj timova koji unajmljuju vlastiti smještaj, individualni catering, način putovanja (automobili/kombiji s prikolicama), samo pridonose sigurnosti jedriličarskih natjecanja. Ako natjecanje traje dulje od razdoblja inkubacije za COVID-19 (14 dana), tada je za očekivati kako će se većina slučajeva zaraze koji se mogu pripisati natjecanju javiti za vrijeme trajanja same regate, dok će se, kod

regata koje traju kraće od razdoblja inkubacije, slučajevi javiti vrlo vjerojatno nakon natjecanja, odnosno za vrijeme povratka sudionika u svoja boravišta.

Za države u kojima je izbijanje zaraze stavljeno pod kontrolu a širenje virusa zaustavljeno, glavna preporuka je:

- održati trenutačno stanje ili barem usporiti širenja virusa u lokalnoj zajednici /državi.
- spriječiti daljnje širenje infekcije virusom SARS-CoV-2 među sudionicima iz drugih država za vrijeme natjecanja.

U svakom slučaju, rizik se mora razmatrati u kontekstu poznatih značajki virusa SARS-CoV-2, njegovog prijenosa, ozbiljnosti trenutne epidemiološke situacije, i učinkovitosti mjera za sprječavanje ili smanjenje transmisije. U obzir se također mora uzeti i teret koji lokalni zdravstveni sustav već podnosi u svojoj borbi protiv pandemije COVID-19 kao i dodatno opterećenje koje *masovna okupljanja* ili druga jedriličarska natjecanja mogu imati na sam sustav.

Više preporuka Svjetske zdravstvene organizacije o održavanju *masovnih okupljanja* u kontekstu pandemije COVID-19 može se naći u dokumentima *Key planning recommendations for Mass Gatherings in the context of the current COVID-19 outbreak interim guidance* koji je dostupan na <https://www.who.int/publications/i/item/10665-332235>, *Considerations for mass gatherings in the context of COVID-19 Annex 4: considerations in adjusting public health and social measures in the context of COVID-19 (14 May 2020)* na: <https://www.who.int/publications/i/item/considerations-for-mass-gatherings-in-the-context-of-covid-19-annex-considerations-in-adjusting-public-health-and-social-measures-in-the-context-of-covid-19> te dokumentu *Considerations for Sports Federations / sports event organizers when planning Mass Gatherings during the current Outbreak of Novel Coronavirus-2019 (COVID-2019)*, posebno oblikovanom za organizatore sportskih natjecanja, dostupnom na:

https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/331764/WHO-2019-nCoV-Mass_Gatherings_Sports-2020.1-eng.pdf.

Kako bi se provela procjena rizika, preporučuje se korištenje alata za procjenu rizika Svjetske zdravstvene organizacije – **WHO Mass Gathering COVID-19 Risk Assessment – Sport Events (v.2., 10 July 2020)** tool; dokument sa matriksom odlučivanja za određivanje završnog rizika, dostupnom na: <https://www.who.int/publications/i/item/10665-333187>

Molimo vas da pažljivo slijedite dokument koji sadrži i matricu za donošenje odluka za završno utvrđivanje ukupnog rizika

Alat sadrži ključne čimbenike rizika koje je potrebno razmotriti za sportska natjecanja zajedno s listom mjera za smanjenje rizika od zaraze. Ključni čimbenici i mjere za smanjenje rizika uključuju one čimbenike koji su karakteristični za sva masovna okupljanja a uključuju i specifične probleme koji se trebaju uzeti u obzir prilikom planiranja *masovnog sportskog okupljanja*.

Ti dokumenti će vam omogućiti da razmotrite ključne elemente za organizaciju i/ili izmjenu natjecanja te izvijestite zajednicu i nadležna tijela o svojoj procjeni rizika regate u vezi s pandemijom COVID-19. Također će vam pomoći razumjeti i upravljati bilo kojim dodatnim rizikom. Pažljivo slijedite dokument i koistite *WHO COVID-19 Sports MG Risk Assesment Decision Matrix* za konačnu procjenu rizika. Procjena rizika mora se redovito preispitivati za vrijeme faze planiranja i operativne faze te se mora ažurirati neposredno pred samo natjecanje, posebice u slučaju rapidnog širenja zaraze, u skladu s ažuriranim dnevnim izvještajima o stanju COVID-19 pandemije Svjetske zdravstvene organizacije (*WHO Daily situation report*) te izviješćima nadležnih Zavoda za javno zdravstvo.

Procjena rizika za vaše natjecanje mora se uskladiti i integrirati s nacionalnom procjenom rizika za COVID-19 i trebala bi uključivati upute nadležnog Zavoda za javno zdravstvo, zajedno sa korištenjem tehničkih smjernica WHO-a i podacima o trenutnoj epidemiološkoj situaciji.

Nacionalna i lokalna tijela za javno zdravstvo imaju iskustvo u provođenju procjene javno-zdravstvenog rizika. Preporučujemo da procjenu ne obavljate sami već da surađujete s drugim stranama, posebice Zavodima za javno zdravstvo. Nadalje, nemojte dopustiti da se procjena rizika obavlja bez vašeg sudjelovanja i vašeg iskustva u pogledu specifičnih okolnosti jedriličarskog natjecanja. Također je važno da ih upoznate sa specifičnim mjerama za smanjivanje rizika od zaraze navedenim u ovim Smjernicama a koje se mogu primijeniti na jedriličarska natjecanja.

Učinjenim procjenama rizika u suradnji s *World Sailing Medical Commission*, *Hrvatski jedriličarski savez* donio je procjenu da jedriličarske regate uz pridržavanje mjera ublažavanja rizika spadaju u kategoriju **vrlo niskog ili niskog rizika**. Prilikom izrade procjene rizika uzeta je u obzir temeljna činjenica da niti je uputno niti je moguće težiti „nultom riziku“ te činjenica da rizik ovisi i trenutnoj epidemiološkoj situaciji na nekom području. Stoga je neophodno da vaša odluka o održavanju regate bude donesena u suradnji s nadležnim zavodom za javno zdravstvo.

8. COVID-19 plan mjera za smanjenje rizika prijenosa SARS-CoV-2 virusa tijekom jedriličarskih natjecanja (*COVID-19 plan*).

Treba razviti plan zdravstvenog zbrinjavanja u kontekstu pandemije COVID-19 kako bi se ublažili rizici identificirani procjenom rizika regate. Te mjere predviđene planom mogu pomoći u ishođenju odobrenja za održavanje natjecanja kod nadležnih vlasti.

Elitni sport vrlo je kontrolirano okruženje i organizatori bi trebali biti u mogućnosti razviti *Plan mjera za smanjenje rizika prijenosa SARS-CoV-2 virusa tijekom jedriličarskih natjecanja (COVID-19 plan)* na sveobuhvatan način.

Sve mjere smanjenja rizika zatražene od sudionika regate, trebaju biti jasno navedene u *Oglasu regate*. *Oglas regate* bi također trebao propisati postupak povlačenja iz utrke, ako bilo kada nakon starta, sudionik razvije COVID-19 simptome.

Neke mjere ublažavanja biti će u nadležnosti Zavoda za javno zdravstvo, neke za medicinske službu same regate, a neke za timove koji u regati sudjeluju. Vaš *COVID-19 plan* trebao bi navesti tko je odgovoran za provedbu koje mjere, koji je rok za provedbu te kako i tko će osigurati da mjere budu provedene. Prilikom izrade *COVID-19 Plana*, organizatori regate svakako bi trebali uzeti u obzir i dokumente: *World Sailing Medical Action Plan*, kao i *World Sailing Race Course Medical Support Structure*, dostupne na: [https://www.sailing.org/tools/documents/MedicalActionPlanMLDV2-\[26247\].pdf](https://www.sailing.org/tools/documents/MedicalActionPlanMLDV2-[26247].pdf) i [https://www.sailing.org/tools/documents/WorldSailingRaceCourseMedicalSupport26250-\[26417\].pdf](https://www.sailing.org/tools/documents/WorldSailingRaceCourseMedicalSupport26250-[26417].pdf)

Plan bi trebao utvrditi koje mjere smanjenja rizika se mogu aktivirati za upravljanje rizikom i smanjenje vjerojatnosti njegove pojave ili utjecaja. Na temelju procjene rizika treba odrediti mjere za upravljanje svakim pojedinim faktorom rizika. HJS vam preporučuje da ako je to potrebno, primijenite slijedeće mjere smanjivanja rizika i koristite ih u svom *Planu COVID-19*. U slučaju dvojbi, sve potrebne informacije dobiti ćete od odgovarajuće službe HJS i njegove Zdravstvene komisije na: hjs@hjs.hr.

Plan mjera ublažavanja rizika za prijenos SARS-CoV-2 virusa tijekom regate:

- Područje marine/kluba koje se koristi u natjecanju treba zatvoriti/ograničiti pristup za širu javnost.
- Uspostaviti odgovarajuće mjere probira na ulazima koje uključuju provjeru zdravlja (primjerice, kontrola tjelesne temperature, negativan laboratorijski test na SARS CoV-2 virus, 14 -dnevna izolacija, uporaba „COVID-19 putovnice“ itd.).
- Uspostaviti različite zone s različitim pravima pristupa za stvaranje „sigurnih mjehurića“; pristup koji dopušta bliske, osobne interakcije samo među definiranom grupom sudionika (za timove, catering, tehničku zonu, itd.), čime se ograničava rizik prijenosa od i na osobe izvan mjehurića.
- Korištenje mobilnih softverskih aplikacija za samo-provjeru, identifikaciju i nadzor kontakata.
- Reguliranje protoka i gustoće ljudi koji ulaze, nazoče i odlaze s događaja kao i osiguravanje održavanja fizičke udaljenosti (npr. povećanjem učestalosti javnog prijevoza).
- Svaki sudionik natjecanja, kao i službene osobe kojima se treba dopustiti ulaz na područje kluba/marine (sigurnost, mediji, tehnička služba, itd.) mora se podvrgnuti istoj kontroli kao i sudionici natjecanja a na njih se primjenjuju i iste sanitarne mjere (npr. nošenje maski, higijena ruku, evidencija dolaska, itd.).
- Sva dodatna okupljanja tijekom regate se zabranjuju (npr. ceremonije, zabave, neformalna druženja, itd.).

- Sve potrebne sastanke (npr. predavanja o taktici, analize treninga, itd.) treba održavati na otvorenom ili u velikim prostorijama s dovoljno prostora između sudionika (najmanje 1 m) i odgovarajućom ventilacijom. Limitirati broj predstavnika timova na jednu osobu. Prostoriju/prostor treba prethodno pripremiti ograničavanjem broja stolica u sobi i njihovim razmicanjem na željenu sigurnu udaljenost. Treba osigurati adekvatno ventiliranje prostorije a nakon sastanka prostoriju adekvatno očistiti i dezinficirati.
- Svi protesti i saslušanja trebaju se provoditi uz mjere socijalnog distanciranja i održavati u velikim prostorijama sa širokim stolom (1 m) između sudionika.
- Posebnu pažnju je potrebno posvetiti izbjegavanju grupiranja na drugim mjestima okupljanja, poput mjesta distribucije hrane i vode (npr. organizirati distribuciju u dodijeljenim vremenskim intervalima, korištenje osobnih boca za tekućinu. Itd.).
- Tijekom natjecanja treba poštivati mjere socijalne distance – udaljenost između sudionika od 1 m. Za timove i klase jedrilica gdje su u posadi dva (tri) natjecatelja, zbog specifičnih uvjeta jedrenja koja smanjuju rizik (vjetar, nošenje rukavica, stalni timovi) ovo pravilo se ne mora provoditi.
- Treba izbjeci grupiranje u svlačionicama. Kako zbog karaktera sporta i opreme, izloženosti vodi te mogućeg prevrtanja čamca, presvlaka i tuširanje mogu biti neophodni, korištenje svlačionice i tuševa može se dozvoliti pod uvjetom da ih koriste jedan po jedan jedriličar ili više njih, ako su tehnički uvjeti takvi da omogućuju održavanje poželjne socijalne distance. Nakon svakog dijela natjecanja, ako se radi o višednevnoj regati, treba biti izvršena odgovarajuća dezinfekcija prostora svlačionice i sanitarnih prostora/tuševa.
- Odgovarajuće higijensko postupanje s hranom za potrebe *cateringa* natjecatelja uz primjenu mjera navedenih u: *The Five Keys for Food Safety* (dostupno na: <https://www.who.int/foodsafety/publications/5keysmanual/en/>).
- dozatori sa dezinfekcionim sredstvima na bazi alkohola (najmanje 70%) trebaju biti dostupni na svim ključnim mjestima u marini i prostoru kluba: ulaz, park za čamce, svlačionice, stanice za distribuciju hrane i vode, svi prostori za sastanke. Ako je moguće,

rasporediti obučene volontere/članove kluba na takvim mjestima (ulazi - marina, sobe, mjesta okupljanja, mjesta distribucije ...) kako bi se osiguralo da svi slijede higijenske postupke.

- Postaviti jasnu signalizaciju/obavijesti u svezi higijene i sanitarnih mjera na cijelom području marine.
- U marini i ostalim prostorima kluba treba biti postavljen odgovarajući broj kanti za otpatke s poklopcima za pohranjivanje uporabljenih jednokratnih maramica.
- Treba napraviti jasan plan čišćenja i dezinfekcije objekata marine i kluba. Plan mora biti u pismenom obliku (kada, što, kako, tko) a mora sadržavati i obrazac za potpis osobe koja plan mora provoditi, kao i vrijeme kada je postupak izvršen.
- Treba provoditi temeljitu dezinfekciju i čišćenje prostorija i opreme prije / između / nakon pojedinih dijelova natjecanja ako se radi o višednevnoj regati ili povratku natjecatelja s mora i njihovom ponovnom isplavljanju tijekom dana. Slijedite postupke opisane u poglavlju V i VIII, *WS Medical Guidelines for the International Team Coach* dostupnih na: <https://www.sailing.org/medical.>
- Trebalo bi omogućiti dostupnost jednokratne osobne zaštitne opreme poput maski za lice na lako dostupnim i vidljivim mjestima.
- Opće preporuke za osobnu higijenu, *respiratorna etiketa* i fizičko distanciranje od najmanje 1 metra od osoba koje pokazuju respiratorne simptome jesu posebno važne za sve sudionike i moraju se omogućiti dostupnošću potrebnih sredstava (maske, gelovi, sapun, kante za otpad) kao i odgovarajućih informacija (npr. zdravstveni letci, plakati).

Preporuke uključuju:

- Učestalo održavati higijenu ruku, posebno nakon dodira s respiratornim izlučevinama. Higijena ruku uključuje čišćenje ruku sapunom i vodom ili dezinfekcijskim sredstvima na bazi alkohola. Sredstva na bazi alkohola su poželjna ako ruke nisu vidno zaprljane; ruke treba oprati sapunom i vodom kada su vidno zaprljane;

- Pokriti nos i usta savijenim laktom ili papirnatom maramicom kod kašljanja ili kihanja te odmah odložiti maramicu u kantu i obaviti higijenu ruku;
- Suzdržati se od dodirivanja usta i nosa; i oči.

Ako je potrebno nositi zaštitne maske, važno je da se slijede upute za pravilnu uporabu maski (kako ih se stavlja, skida i odlaže) – pogledajte upute *Coronavirus disease (COVID-19) advice for the public: When and how to use masks* available at: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/advice-for-public/when-and-how-to-use-masks>.

Procjena postojećeg sustava za odgovor na zarazne bolesti u kontekstu COVID-19 pandemije prije natjecanja, je presudna. To bi trebalo učiniti u suradnji s nadležnim zdravstvenim službama i Zavodom za javno zdravstvo. Vaš *COVID-19 plan* trebao bi posebno definirati kako će bolest biti prepoznata i / ili dijagnosticirana kod sudionika. Treba definirati jasne kriterije za odluke - tko će odlučiti da li pojedini sudionici mogu nastaviti natjecanje ili se vratiti u natjecanje (CMO, direktor regate, regatni odbor?); koja će to kritična događanja ukazivati na potrebu ponovnog razmatranja ili revizije planova (sumnjivi slučaj ili potvrđeni slučaj?); što bi to izazvalo odgodu ili otkazivanje regate? Uloge i odgovornosti u normalnom stanju i kao dio hitnog odgovora u slučaju incidenta COVID-19 trebaju biti dokumentirane.

Organizatori regate trebali bi razviti jasni plan postupaka u slučaju da jedan ili više sudionika oboli od simptoma COVID-19. To bi trebalo uključivati brzu izolaciju sumnjivih slučajeva i siguran transport bolesnih sudionika u za to određenu lokalnu zdravstvenu ustanovu kao i dostupnost laboratorijskih ispitivanja. Svi sudionici regate, uključujući lokalno osoblje i volontere, trebalo bi poznavati vaš *COVID-19 plan* i po potrebi ga provoditi. Provjere, obuka, treninzi, uključujući volontere, prije regate su neophodni. Dokumentirani operativni plan *COVID-19 plan* osigurati će da svo osoblje primi iste informacije.

Organizatori bi trebali razmotriti može li se natjecanje izmijeniti, npr. broj sudionika u regati mogao bi se smanjiti. Odgoda ili otkazivanje natjecanja ili zahtijevanje da sudionici u rizičnoj skupini ne sudjeluju (npr. oni koji imaju veću vjerojatnost da imaju ozbiljna zdravstvena stanja, stariji članovi osoblja, žiri, regatni odbor, itd.) također trebaju biti uzeti u obzir.

Proces donošenja odluka koje dovode do ograničavanja, mijenjanja, odgađanja, otkazivanja ili nastavljanja održavanja jedriličarskog natjecanja trebao bi se provoditi uz konzultacije s nadležnim tijelima. Proces bi trebao biti uključiv, transparentan i otvoren za sve relevantne dionike.

8. Informiranje sudionika prije natjecanja

Do kraja pandemije COVID-19, svim organizatorima se savjetuje da svim sudionicima regate pruže opće informacije o COVID-19 bolesti dostupne na <https://www.hzjz.hr/priopcenja-mediji/koronavirus-najnoviji-podatci/>. U vašim obavijestim sudionicima prije same regate treba promovirati temeljne preventivne mjere zaštite poput pranja ruku, respiratorne etikete, održavanja socijalne distance, te ih informirati o svim mjerama koje će se poduzeti i kojima će biti izloženi ukoliko odluče sudjelovati u regati.

Već prije regate treba imati popis osobnih podataka za kontakt sa svim sudionicima uključujući sportaše trenere i tehničko osoblje. Potrebni su adresa, telefon, e-mail svih sudionika za kontakt u slučaju hitnosti (npr. kad netko dobije neki od simptoma infekcije tijekom regate ili na ulazu bude identificiran kao takav). **Učinite to preduvjetom za sudjelovanje na regati.** Prije natjecanja treba jasno obavijestiti sve sudionike da će se ovi osobni podaci dijeliti s lokalnim tijelima za javno zdravstvo kako bi se omogućilo brzo traženje kontakata, ako se za tim ukaže potreba.

9. Probir/provjera prije natjecanja

Do završetka pandemije COVID-19 za sve sudionike regate i tehničko osoblje, preporuča se prethodni zdravstveni probir kako bi se osiguralo isključenje osoba s potencijalnim dodatnim rizicima (bolesti, lijekovi). Način i opseg probira treba uskladiti sa zdravstvenim timom regate ali preporuča se da kao minimum taj probir uključuje:

- mjerenje tjelesne temperature – po mogućnosti s infra-crvenim termometrom.
- Identifikacija pojave vidljivih simptoma bolesti (otežano disanje tijekom redovitih aktivnosti, suhi kašalj, bolovi u mišićima, opća slabost).
- puls-oksimetrijsko (saturacija kisikom) očitavanje na prstu ruke. Iako je moguće identificirati češće simptome COVID-19, zabilježeno je da ponekad razina kisika može početi padati čak i prije nego što se pojave simptomi. Razine ispod 94% trebao bi procijeniti vaš medicinski tim, dok se razine ispod 90% smatraju hitnim kliničkim stanjem i zahtijevaju hitnu liječničku pomoć.
- Kratki upitnik o mogućim simptomima bolesti; posebice, teškoćama sa disanjem tijekom normalnih aktivnosti, suhim kašljem, bolovima u mišićima, općom slabošću.
- Kontrola medicinskih dokumenata vezanih uz COVID-19 (npr. dokaz o cijepljenju ili nedavnom preboljenju COVID-19 ili rezultati testiranja).

Sam probir mjerenjem tjelesne temperature, na ulasku u marinu, nije učinkovita mjera za identifikaciju zaraženih/bolesnih osoba i za kontrolu širenja bolesti, budući da zaražene osobe mogu biti u razdoblju inkubacije, možda neće pokazivati uočljive simptome u ranoj fazi bolesti, ili mogu prikriti povišenu temperaturu korištenjem antipiretika, stoga se mjerenje temperature treba kombinirati s drugim mjerama. Svi rezultati probira trebaju biti evidentirani, a zdravstveni tim regate obaviješten prije starta o abnormalnostima ili sumnjivim rezultatima.

Svi sudionici trebaju proaktivno i redovito provjeravati svoje zdravstveno stanje (uključujući mjerenje temperature i nadzor nad bilo kakvim simptomima bolesti počevši od 14 dana prije

regate kao i tijekom samog natjecanja). Svi koji namjeravaju sudjeluju u regati a koji se loše osjećaju ili pokazuju simptome akutne respiratorne bolesti, to moraju javiti odgovornoj osobi (glavnom liječniku regate (CMO) prije same regate i ne smiju ući u prostor marine/kluba u kojoj se regata održava, kao ni sudjelovati u natjecanju.

Primjer obrasca za praćenje kontakata nalazi se kao **Prilog** na stranici 55. Njegova je svrha identificirati sudionike regate koji će možda morati odgoditi svoje sudjelovanje te osigurati pravilno vođenje slučajeva od strane nadležnih zdravstvenih tijela u slučaju potrebe.

10. Komunikacija i osvještavanje rizika

Organizator regate treba sportašima i njihovim timovima osigurati upute kako prepoznati znakove i simptome COVID-19. Sudionike regate treba podsjetiti na plan i postupke koje trebaju slijediti ako član njihova tima pokazuje znakove i simptome akutne respiratorne bolesti. Preporučuje se pregledati web stranice HZJZ i WS o COVID-19 bolesti (<https://www.hzjz.hr/priopcenja-mediji/koronavirus-najnoviji-podatci/>) i <https://www.hzjz.hr/tag/covid-19/>

U kontekstu pandemije COVID-19, pažnja se treba posvetiti i redovnom informiranju javnosti po pitanju rizika, primjerice, redovnim ažuriranjem web-stranice, čak i ako nema zabilježenih slučajeva. Za vrijeme održavanja većine regata, dogodit će se barem manji slučaj koji će zahtijevati javno-zdravstvenu reakciju i isto tako vrlo vjerojatno će se pojaviti i druge javno-zdravstvene situacije i događaji koji ne moraju biti povezani sa samom regatom, ali će zahtijevati razjašnjenje za javnost ili ohrabrenje. Iscrpna priprema pomaže u postupanju u ovakvim slučajevima, bez obzira koliko su oni nepredvidivi.

Organizatori regata/klubovi trebali bi razviti strategiju komunikacije o riziku za COVID-19 prije započinjanja s regatom. Očekuje se da će takav događaj privući značajnu medijsku pažnju u kontekstu opasnosti od prijenosa bolesti i da široko dostupni i sveprisutni društveni mediji omogućuju i netočne i nepotrebne dezinformacije. Organizatori regate trebaju imenovati određenu osobu (voditelja) koja će voditi medijske aktivnosti i koja će biti zadužena za upravljanje svim vanjskim komunikacijama s državnim i lokalnim dužnosnicima, općom javnošću i medijima. Može se imenovati i glasnogovornik. Preporučljivo je uspostaviti nadzor nacionalnih i međunarodnih medija kako bi se glasine mogle rano suzbiti. Treba uspostaviti koordinaciju s glavnim web-lokacijama društvenih medija poput Twittera, Facebooka i Instagrama kako bi se poruke mogle koordinirati s platformama i na taj način biti od pomoći.

11. Mjere osobne higijene za službene osobe, djelatnike i volontere organizatora jedriličarskih natjecanja

Organizatori natjecanja moraju izdati specifične smjernice i osigurati obuku za svoje osoblje i volontere u vezi sa:

- pranjem ruku (sapunom i toplom vodom prati ruke barem 20 sekundi);
- postupkom u situaciji kada je pranje ruku obavezno (npr. nakon pomaganja bolesnom sportašu ili drugom sudioniku ili nakon kontakta s površinama koje mogu biti kontaminirane itd.);
- situacijom u kojima ruke treba dezinficirati otopinama/gelovima na bazi alkohola umjesto pranjem i na koji način ;
- kašljanjem i kihanjem na higijenski način (npr. korištenjem jednokratnih maramica ili lakta);
- zbrinjavanjem otpada na odgovarajući način;
- situacijom u kojoj se koriste zaštitne maske i na koji način; i
- izbjegavanjem bliskog kontakta s ljudima koji boluju od akutnih respiratornih infekcija te održavanjem fizičke distance.

12. Nadzor sudionika

Kada se sustavno primjenjuje, praćenje kontakata ima za cilj prekinuti lance prijenosa zarazne bolesti i stoga je bitna javnozdravstvena intervencija za suzbijanje izbijanja zaraznih bolesti. Za vrijeme natjecanja, cilj nadzora je brzo identificiranje incidenata opasnih po zdravlje, njihovo prijavljivanje i odgovarajuće postupanje.

Protokol nadzora uključuje:

- Medicinsko osoblje tima domaćina na mjestu događaja treba svaki dan mjeriti tjelesnu temperaturu sudionika (sportaša, njihovih timova, međunarodnih tehničkih službenika) i svaku temperaturu iznad 37,5°C prijaviti CMO-u.
- Očitavanje pulsnog oksimetra snimljeno na prstu.
- Zdravstveni pregled vizualnih simptoma (npr. kašalj)

Dnevno, treba sastaviti izvješće o stanju kojim se sažimaju aktivnosti nadzora, događaji/incidenti koji se prate (uključujući procjenu rizika) kao i svaki postupak/reakciju od javno-zdravstvenog značaja. Izvješće treba proslijediti svim dionicima u organizaciji regate uključujući timove natjecatelja.

Okidač za početak procesa praćenja kontakata osoba identificiranih nadzorom je otkrivanje vjerojatnog ili potvrđenog slučaja. Pojedinci koji su bili u kontaktu s ovim slučajem trebaju biti identificirani i upućeni u karantenu kako bi se izbjegao daljnji prijenos virusa. Procjenjuje se da većina infekcija SARS-CoV-2 potječe od relativno malog broja pojedinaca u događajima s visokom transmisijom ili okruženjima poput masovnih okupljanja u koja spadaju i jedriličarske regate.

13. Slučajevi za koje se postavlja sumnja na COVID-19

Organizatori moraju osigurati da je služba hitne pomoći i zdravstveni tim zadužen za medicinsku potporu na regati sposoban provoditi trijažu i uputiti na testiranje slučajeve za koje postoji sumnja na zarazu virusom SARS-CoV-2.

Ako sudionici imaju samo blage respiratorne simptome i u zadnjih 14 dana nisu bili u području gdje je prijavljena lokalna transmisija virusa uzročnika COVID-19 bolesti, ili ako su bili u bliskom kontaktu s osobom koja ima respiratorne smetnje a koja je boravila u području gdje je potvrđena zaraza virusom SARS-CoV-2, oni moraju prakticirati temeljitu osnovnu higijenu pranja ruku i propisane mjere ponašanja kod respiratornih smetnji, kao i mjere socijalnog distanciranja koliko je god potrebno.

Ako se širenje virusa nastavi, ova se definicija može mijenjati, ali se **sumnja na infekciju COVID-19** za koju je potrebno laboratorijsko testiranje, postavlja u slučaju kad su zadovoljeni sljedeći kriteriji:

A. Osoba koja ispunjava kliničke i epidemiološke kriterije:

Klinički kriteriji:

- Akutna pojava groznice i kašlja; ili
- Akutni početak BILO KOJA TRI ILI VIŠE od sljedećih znakova ili simptoma: vrućica, kašalj, opća slabost/umor, glavobolja, mijalgija, grlobolja, curenje nosa, dispneja, anoreksija/mučnina/povraćanje, proljev, promijenjen mentalni status.

I

Epidemiološki kriteriji:

- Boravak ili rad u području s visokim rizikom od prijenosa virusa: zatvorene stambene ustanove, humanitarne sredine kao što su kampovi ili kampovi za raseljene osobe; bilo kada unutar 14 dana prije pojave simptoma; ili
- Boravak ili putovanje u područje s prijenosom u zajednici u bilo koje vrijeme unutar 14 dana prije pojave simptoma; ili

• Rad u bilo kojem zdravstvenom okruženju, uključujući unutar zdravstvenih ustanova ili unutar zajednice; bilo kada unutar 14 dana prije pojave simptoma

B. Bolesnik s teškom akutnom respiratornom bolešću: (SARS: akutna respiratorna infekcija s povišenom temperaturom ili izmjerenom temperaturom $\geq 38\text{ }^{\circ}\text{C}$; i kašalj; s početkom u posljednjih 10 dana; i zahtijeva hospitalizaciju).

C. Asimptomatska osoba koja ne ispunjava epidemiološke kriterije s pozitivnim SARS-CoV-2 antigen testom (RDT test).

VJEROJATNIM SLUČAJEM općenito se smatra:

Pacijent koji zadovoljava gore opisane kliničke kriterije i kontakt je vjerojatnog ili potvrđenog slučaja ili je povezan s klasterom COVID-19 (grupiranjem slučajeva).

Sumnjivi slučaj sa snimkom prsnog koša koji pokazuje nalaze koji upućuju na bolest COVID-19

Osoba s nedavnom pojavom anosmije (gubitak njuha) ili ageuzije (gubitak okusa) u odsutnosti bilo kojeg drugog identificiranog uzroka.

Smrt, koja nije drugačije objašnjena, kod odrasle osobe s respiratornim distresom koji je prethodio smrti i bila je kontakt s vjerojatnim ili potvrđenim slučajem ili je povezana s klasterom COVID-19 (grupiranjem slučajeva).

POTVRĐENI SLUČAJ infekcije SARS-CoV-2

Osoba s pozitivnim testom amplifikacije nukleinske kiseline (NAAT) -PCR testom

Osoba s pozitivnim SARS-CoV-2 antigen testom (RDT) i koja zadovoljava ili definiciju vjerojatnog slučaja ili sumnjive kriterije A ili B.

Asimptomatska osoba s pozitivnim SARS-CoV-2 antigen testom (RDT) koja je kontakt s vjerojatnim ili potvrđenim slučajem

Više pojedivosti na: https://www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-Surveillance_Case_Definition-2020.2 i na <https://www.hzjz.hr/sluzba-epidemiologija-zarazne-bolesti/koronavirus-najnovije-preporuke/>

- **Kontaktom** se smatra osoba koja je bila, na bilo koji od dolje opisanih načina, u kontaktu sa sumnjivim ili vjerojatnim slučajem COVID-19, dva dana prije i 14 dana nakon što su se kod njega razvili simptomi bolesti:
  - Kontakt licem u lice sa sumnjivim ili vjerojatnim slučajem unutar 1 metra i duže od 15 minuta.
  - Direktni fizički kontakt sa sumnjivim ili vjerojatnim slučajem.
  - Neposredna njega pacijenta s vjerojatnom ili sumnjivom infekcijom bez zaštitne opreme. Druge situacije i uvjeti, utvrđeni procjenom lokalnog rizika u kontekstu vašeg natjecanja.

Za više informacija posjetite: *Global surveillance for COVID-19 caused by human infection with COVID-19 virus* (dostupno na: [https://www.who.int/publications/i/item/global-surveillance-for-human-infection-with-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)](https://www.who.int/publications/i/item/global-surveillance-for-human-infection-with-novel-coronavirus-(2019-ncov))), *Contact tracing in the context of COVID-19* (dostupno na: <https://www.who.int/publications/i/item/contact-tracing-in-the-context-of-covid-19>) i *Considerations for quarantine of individuals in the context of containment for coronavirus disease (COVID-19): Interim guidance*, dostupno na: [https://www.who.int/publications/i/item/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-\(covid-19\)](https://www.who.int/publications/i/item/considerations-for-quarantine-of-individuals-in-the-context-of-containment-for-coronavirus-disease-(covid-19)) i *Koronavirus – najnovije preporuke* | Hrvatski zavod za javno zdravstvo (hzjz.hr) dostupno na: <https://www.hzjz.hr/sluzba-epidemiologija-zarazne-bolesti/koronavirus-najnovije-preporuke/>

14. Smjernice za postupanje sa slučajevima u kojima se sumnja na zarazu virusom SARS-CoV-2 namijenjene zdravstvenim djelatnicima

Ako se za vrijeme događanja posumnja na slučaj zaraze virusom SARS-CoV-2, zdravstveni djelatnici prilikom pregleda i procjene zdravstvenog stanja takve osobe, moraju koristiti osobnu zaštitnu opremu (OZO). Glavne aktivnosti za kod izbijanja zaraze uključuju izolaciju slučajeva, identifikaciju i praćenje kontakata, pojačane mjere higijene i potporno simptomatsko liječenje oboljelih, npr. terapiju kisikom, hidrataciju i uporabu sredstava za smanjenje povišene tjelesne temperature/ublažavanje boli.

15. Postupanje u slučaju postavljanja sumnje na COVID-19

Postupanje u slučaju postavljanja sumnje na COVID-19:

- mora ga pokrenuti glavni liječnik regate (CMO) i za to zaduženi zdravstveni djelatnici kako bi se detektirali novi sumnjivi slučajevi;
- uključuje izravan kontakt sa svim sudionicima i ispitivanje o trenutačnim i nedavnim oboljenjima, te provjeru da li bilo koja osoba ispunjava kriterije za sumnjivi slučaj;
- evidentira se u odgovarajućem liječničkom dnevniku.

Glavni liječnik (CMO) i nadležni zdravstveni djelatnici obaviti će razgovor s osobom za koju se sumnja na infekciju kako bi ishodili informacije o mjestima koje je ta osoba posjetila unazad 14 dana prije pojave simptoma kao i informacije o njezinim kontaktima, uključujući razdoblje od jednog dana prije pojave simptoma. Također će obaviti pronalaženje kontakata.

Treba voditi evidenciju o:

- svakoj osobi na natjecanju koja je posjetila zdravstvenu ustanovu kao osoba za koju se sumnja na zarazu virusom kao i o poduzetim mjerama izolacije i higijene;
- svakom bliskom kontaktu ili usputnom kontaktu s izlaganjem niskog rizika kako bi se nadziralo njihovo zdravstveno stanje;
- podacima za kontakt sa svim usputnim kontaktima s izlaganjem niskog rizika i o lokacijama na kojima će boraviti narednih 14 dana (popunjeni PLF-ovi); i
- rezultatima aktivnog nadzora.

16. Izolacija

Ako nakon preliminarnog liječničkog pregleda, glavni liječnik (CMO) ili druga osoba koja je nadležna za pružanje zdravstvene skrbi za vrijeme regate, utvrdi da postoji osoba za koju se sumnja da je zaražena virusom, takvu osobu treba izolirati;

Ako se oboljela osoba ne klasificira kao sumnjiv slučaj već samo kao osoba s respiratornim smetnjama, ta osoba mora strogo slijediti mjere fizičkog distanciranja i druge osobne preventivne mjere. Glavni će liječnik (CMO) odlučiti o načinu nastavka sudjelovanja te osobe u natjecanju (npr. uz nošenje zaštitne maske).

Nadležni Zavod a javno zdravstvo treba odmah biti obaviješten o osobama:

- s akutnom respiratornom infekcijom, bilo da se radi o kašlju, upaljenom grlu, nedostatku daha, bez obzira je li hospitalizacija potrebna ili ne;
- koje su unazad 14 dana prije pojave simptoma ispunjavale kriterije definicije o sumnjivim slučajevima kako je navedeno u Poglavlju 13.

Pacijenti se moraju staviti u izolaciju u za to predviđenu prostoriju ili u svom smještaju (hotelska soba, privatni smještaj/kuće) uz primjenu mjera predostrožnosti (dezinfekcija, sigurna dostava hrane itd.) Svaka osoba koja ulazi u prostoriju za izolaciju mora nositi rukavice, jednokratnu zaštitnu odjeću, zaštitne naočale i masku/respirator.

Organizatori regate moraju osigurati kapacitet za izolaciju sumnjivih slučajeva (sportaša, članova tima, osoblja, volontera i pratećeg osoblja) koji su identificirani za vrijeme regate. Mjesto izolacije mora se pripremiti prije natjecanja i mora se navesti u *COVID-19 Planu*.

17. Mjere predostrožnosti u zdravstvenoj stanici u marini/luci

Potrebno je poduzeti sljedeće mjere predostrožnosti:

- Medicinski tim treba kontinuirano nositi zaštitne maske tijekom rutinskih dužnosti osim kod jela i pića.
- Kada upotrebljavaju medicinske maske trebaju osigurati da:
  - mijenjaju maske kada su vlažne, zaprljane ili oštećene.
  - Da ih ne diraju i uklanjaju s lica iz bilo kojeg razloga; ako do toga dođe, treba ih ukloniti na siguran način i izvršiti higijenu ruku.
  - Medicinsku masku i ostalu zaštitnu opremu nakon kontakta sa pacijentom treba promijeniti.
- Prilikom kašljanja ili kihanja, pacijenti koji ne nose masku moraju maramicom ili laktom pokriti nos i usta.
- Nakon toga moraju oprati ruke s dezinficijensom na bazi alkohola (sa 70 % udjela alkohola) ili sapunom i toplom vodom u trajanju od 20 sekundi;
- Temeljito pranje ruku mora uslijediti nakon kontakta s respiratornim sekretom;
- Osobe za koje se sumnja da su zaražene moraju se pregledati u zasebnoj prostoriji sa zatvorenim vratima, odnosno u izolacijskoj sobi ako je to moguće;
- Svaka osoba, uključujući zdravstvene djelatnike, koja ulazi u prostoriju mora poduzeti odgovarajuće mjere predostrožnosti prema smjernicama za prevenciju infekcije i nadzora Svjetske zdravstvene organizacije prilikom pružanja zdravstvene skrbi osobama kod kojih se sumnja na zarazu COVID-19, *WHO infection prevention and control during healthcare when COVID-19 is suspected*, dostupnim na: <https://www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-IPC-2020.4>

18. Laboratorijsko testiranje

Laboratorijsko testiranje kliničkih uzoraka slučajeva za koje se sumnja na infekciju virusom SARS-CoV-2 mora obaviti nadležno lokalno tijelo koje će o rezultatu testiranja obavijestiti glavnog liječnika regate (CMO), a koji će zatim rezultate testiranja proslijediti sudionicima natjecanja. Način komunikacije za vrijeme i nakon regate utvrdit će se prije održavanja samog natjecanja.

Organizatori će se pobrinuti da su rezultati testiranja dostupni u što kraćem roku kako bi se mogle donijeti odluke o isključivanju sportaša ili tima iz natjecanja, otkazivanju ili nastavku regate prema *COVID-19 Planu* (vidi Poglavlje 8.).

Dostupnost laboratorija mora se planirati unaprijed i biti uključeno u COVID-19 plan.

19. Hospitalizacija sumnjivih i potvrđenih slučajeva COVID-19

Organizatori natjecanja trebaju poduzeti sljedeće mjere predostrožnosti:

- osigurati kontrolirani transport kako bi se izbjegao bliski kontakt s drugim sudionicima ili lokalnim osobljem;
- osoba za koju se sumnja da je pozitivna na virus SARS-CoV-2 ili kod koje je potvrđena infekcija mora nositi zaštitnu masku;
- osoblje koje prevozi sumnjive, vjerojatne i potvrđene slučajeve COVID-19 mora nositi odgovarajuću zaštitnu opremu (rukavice, jednokratnu zaštitnu odjeću, zaštitne naočale i maske).
- osigurati temeljitu dezinfekciju vozila

Regata se može nastaviti prema prethodno definiranom *COVID-19 planu* (Poglavlje 8.) nakon što nadležni zavod za javno zdravstvo utvrdi da su mjere za javno-zdravstvene mjere uspješno provedene, posebice mjere u nastavku:

- postupanje s osobom ili osobama za koje se sumnja na zarazu COVID-19 kao i postupanje s njihovim bliskim kontaktima;
- popunjavanje obrazaca za identifikaciju kontakata, izolacija bliskih kontakata sve dok se ne objavi prestanak Zdravstvene hitnosti od međunarodnog značaja (*COVID-19 Public Health Emergency of International Concern*). Svi sudionici moraju popuniti PLF obrazac koji će glavni liječnik regate (CMO) i organizator pohraniti u svojoj evidenciji barem jedan mjesec nakon natjecanja;
- podaci u popunjenom PLF obrascu moraju se dostaviti na zahtjev nadležnih zavoda za javno zdravstvo ili istovjetnog tijela u zemlji sudionika u inozemstvu kako bi se olakšalo

identificiranje kontakata ako se potvrđeni slučaj COVID-19 pojavi nakon završetka natjecanja;

- informacije o simptomima bolesti i podaci koje se javiti ako se u narednih 14 dana razviju simptomi bolesti COVID-19, dostavljeni su svakom sudioniku;
- čišćenje, dezinfekcija i zbrinjavanje opasnog otpada.

20. Identifikacija bliskih kontakata (izloženost visokog rizika)

Svaki sudionik koji je bio u bliskom kontaktu s osobom za koju se sumnja na zarazu za vrijeme regate:

- mora se odmah identificirati nakon što se potvrdi sumnja na zarazu COVID-19 i prijaviti glavnom liječniku regate (CMO);
- mora se smjestiti u samoizolaciju u vlastitom smještaju (hotel/soba) sve dok se ne dobiju rezultati testiranja sumnjivog slučaja (mjere koje se primjenjuju u slučaju pozitivnog rezultata opisane su niže u tekstu); i
- mora se klasificirati kao kontakt **visokog rizika** ili **niskog rizika**.

Daljnje smjernice dostupne su na [www.who.int/publications-detail/global-surveillance-for-human-infection-with-novel-coronavirus-\(2019-ncov\)](http://www.who.int/publications-detail/global-surveillance-for-human-infection-with-novel-coronavirus-(2019-ncov)) i *ECDC Surveillance Definitions for COVID-19* na: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/surveillance/surveillance-definitions>

Osoba koja se klasificira kao „**bliski kontakt uz izloženost visokog rizika**” jedna je od navedenih osoba:

- osoba koja dijeli smještaj s osobom za koju se sumnja da je pozitivna na virus SARS CoV-2, odnosno s osobom kod koje je potvrđena zaraza virusom (npr. boravak u istoj hotelskoj sobi);
- osoba koja je bila u izravnom kontaktu na udaljenosti manjoj od 1 metra u trajanju duljem od 15 minuta, ili koja je bila u zatvorenom prostoru s osobom za koju se sumnja da je pozitivna na SARS-CoV-2 odnosno s osobom kod koje je potvrđena zaraza (za sudionike regate ovo može uključivati saslušanja žirija, sastanke, sastanke voditelja timova itd.);

- osoba koja je bila u direktnom fizičkom kontaktu sa slučajem COVID-19 (primjerice, rukovala se s njim)
- osoba koja je imala direktni kontakt s sekretima COVID-19 slučaja.
- osoba koja je sudjelovala u zajedničkim aktivnostima s osobom za koju se sumnja da je pozitivna na SARS-CoV-2 virus odnosno s osobom kod koje je potvrđena zaraza virusom na obali ili na moru (npr. na brodu regatnog odbora, na sudačkom čamcu, na sastanku žirija) unutar 1 metra i > 15 minuta;
- osoba koja je putovala u istoj grupi;
- osoba koja je objedovala za istim stolom (za sportaše i njihove članove tima ovo može uključivati i rad u istom prostoru u kampu);
- zaposlenik restorana koji dostavlja hranu sudionicima događanja;
- osoba koja je prateće medicinsko osoblje ili druga osoba koja pruža izravnu skrb osobama za koje se sumnja da su pozitivne na SARS-CoV-2 virus ili osobama kod kojih je potvrđena zaraza bez zaštitne opreme.

Sudionici koji ne ispunjavaju definiciju osobe koja predstavlja bliski kontakt visokog rizika klasificiraju se kao osobe **s izlaganjem niskog rizika** te se na njih primjenjuju sljedeće mjere:

- moraju popuniti PLF obrazac uz navođenje svojih podataka za kontakt i lokacija na kojima će boraviti u narednih 14 dana;
- moraju im se pružiti informacije i savjeti o simptomima i načinu prenošenja bolesti;
- moraju pratiti razvoj simptoma COVID-19 bolesti, uključujući pojavu povišene tjelesne temperature bilo koje visine, kašlja ili nedostatka daha, unutar 14 dana od dana zadnjeg izlaganja;
- moraju se odmah staviti u samoizolaciju i moraju kontaktirati glavnog liječnika regate (CMO) u slučaju pojave bilo kojeg simptoma respiratornog oboljenja za vrijeme regate;

- moraju se odmah staviti u samoizolaciju i kontaktirati glavnog liječnika regate (CMO) i svoja nadležna tijela za javno zdravstvo u slučaju pojave bilo kojeg simptoma unutar 14 dana nakon održavanja događanja. Ako ne dođe do pojave simptoma unutar 14 dana od zadnjeg izlaganja, smatra se da osoba koja je ostvarila kontakt neće razviti COVID-19 bolest.

Bliske kontakte za vrijeme događanja može biti teško identificirati, a ako dođe do raširene transmisije virusa, tada se svi sudionici mogu smatrati „bliskim kontaktima visokog rizika” jer su bili izloženi visokom riziku.

21. Postupanje s kontaktima osoba za koje se sumnja na zarazu virusom SARS-CoV-2

Nadležni zavodi za javno zdravstvo provesti će procjenu rizika zajedno s glavnim liječnikom regate (CMO) kako bi se identificirali svi kontakti, i kako bi se izdale upute prema pripremljenom *COVID-19 planu* dok se infekcija ne potvrdi laboratorijskim testom.

Svi sudionici regate koji ispunjavaju uvjete definicije osobe „bliskog kontakta visokog rizika” (vidi stranicu 45.) moraju ispuniti PLF obrazac (vidi **Prilog** na stranici 55.) i moraju ostati u izolaciji u svojim sobama, a poželjno bi bilo da su smješteni u za to predviđenim ustanovama izvan marine u skladu s uputama nadležnih Zavoda za javno zdravstvo i uputama navedenim u *COVID-19 planu* dok ne budu poznati rezultati laboratorijskog testiranja osobe za koju se sumnja da je pozitivna na virus SARS-CoV-2. Obrasci moraju sadržavati podatke za kontakt kao i lokacije na kojima će osoba boraviti narednih 14 dana.

Svi sudionici moraju biti obaviješteni o sumnjivom slučaju za vrijeme regate.

U slučaju pozitivnog laboratorijskog testa:

- svi bliski kontakti visokog rizika moraju ići u karantenu u trajanju od 14 dana; dok se
- osoba za koju se sumnja da je pozitivna na virus SARS-CoV-2 mora staviti u samoizolaciju u skladu s uputama nadležnog tijela.

Mjera karantene treba slijediti smjernice Svjetske zdravstvene organizacije za karantenu za pojedince u kontekstu zaraze COVID-19 te može uključivati sljedeće:

- aktivni nadzor koje će obaviti zavodi za javno zdravstvo u trajanju od 14 dana od dana zadnjeg izlaganja;

- dnevno praćenje zdravstvenog stanja (uključujući mjerenje tjelesne temperature neovisno o njenoj visini, kihanje, kašalj ili poteškoće s disanjem);
- poštivanje uputa fizičkog distanciranja od barem 1 metra, kao i ograničenja kretanja (npr. izbjegavanje socijalnih kontakata i putovanja); i
- dostupnost za vrijeme aktivnog nadzora.

Svi kontakti (visokog i niskog rizika) osobe kod koje je potvrđena infekcija moraju se odmah staviti u samoizolaciju i moraju kontaktirati glavnog liječnika regate (CMO) (i svoje nadležno tijelo za javno zdravstvo ako su se već vratili u svoju matičnu državu) ukoliko se pojave simptomi COVID-19 unutar 14 dana od dana zadnjeg izlaganja. Ukoliko ne dođe do pojave simptoma, smatra se da osobi ne prijete rizik od zaraze.

Provedba specifičnih mjera za smanjenje rizika od zaraze može se prilagoditi u skladu s procjenom rizika pojedinačnih slučajeva i uputama nadležnog zavoda za javno zdravstvo (npr. prilagodba u trajanju karantene za kontakte nakon procjene rizika pojedinačnih slučajeva i savjeta/odluke tijela javnog zdravstva). Testiranje tijekom i/ili na kraju skraćene karantene može poboljšati procjenu da kontakt koji izlazi iz karantene nije zaražen, ali to ovisi i o dostupnosti i točnosti testova kao i o brzini dostupnosti rezultata testa prije kraja karantene. Zdravstvena tijela mogu smatrati da kontakti koji su nedavno (unutar zadnjih 3-6 mjeseci) zaraženi SARS-CoV-2 ili koji su potpuno cijepljeni protiv COVID-19 mogu imati manji rizik od daljnje infekcije i stoga mogu biti izuzeti iz karantene (nakon negativnog testa). Organizatori utrke i lokalni Zavodi za javno zdravstvo trebali bi usvojiti pristup koji se temelji na procjeni rizika za svaku odluku o izuzimanju pojedinaca iz karantene. Ovdje također treba uzeti u obzir lokalni epidemiološki kontekst (učestalost SARS-CoV-2 virusa u populaciji kao i prevalenciju raznih varijanti SARS-CoV-2 virusa) kao i kontekst izloženosti (procjena rizika od izloženosti), budući da različita događanja tijekom jedrenja predstavljaju i različite rizike. Vidi važeće kriterije HZJZ na: *Koronavirus – najnovije preporuke | Hrvatski zavod za javno zdravstvo (hzjz.hr)*

dostupne na: <https://www.hzjz.hr/sluzba-epidemiologija-zarazne-bolesti/koronavirus-najnovije-preporuke/>

Ako se donese odluka o provedbi karantene, potrebno je osigurati odgovarajuću potporu onima u karanteni. To uključuje odgovarajuću hranu, vodu, mjere zaštite, higijene i komunikacije, održavanje primjerene ventilacije kao i mjere prevencije i kontrole infekcija. Ove mjere vrijede i za karantenu u za to određenom objektu kao i za one koji provode karantenu kod kuće.

22. Prijavljivanje slučajeva nadležnim zavodima za javno zdravstvo

Nadležni Zavod za javno zdravstvo mora se uvijek obavijestiti o svakom slučaju sumnje na zarazu COVID-19 na regati. Glavni liječnik regate (CMO) mora odmah obavijestiti nadležno tijelo za javno zdravstvo u matičnoj državi sudionika (ili njegov nacionalni olimpijski odbor ili nacionalni sportski savez) o svakom sumnjivom slučaju koji je identificiran za vrijeme natjecanja, kao i o poduzetim mjerama.

Ako nadležno tijelo za javno zdravstvo utvrdi kako su primijenjene mjere uspješno provedene, sudioniku se dopušta povratak u matičnu državu.

Obavezno vodite evidenciju o poduzetim mjerama.

23. Čišćenje, dezinfekcija i zbrinjavanje otpada u slučaju pojave bolesti COVID-19

Treba provoditi stroge mjere čišćenja i dezinfekcije prilikom postupanja s COVID-19 slučajem. Sobe i prostorije oboljelih i njihovih „bliskih kontakata“ moraju se očistiti na način da se slijede protokoli za čišćenje i dezinfekciju u skladu s lokalnim smjernicama ili *World Sailing Medical Guidelines for International Team Coach*) koje su dostupne na <https://www.sailing.org/medical/index.php>. Površine lokacije gdje se održava natjecanje moraju se temeljito očistiti s toplom vodom i deterdžentom uz korištenje uobičajenih dezinfekcijskih sredstava (npr. otopina natrijeva hipoklorita). Nakon što pacijent koji je u samoizolaciji napusti prostorije, osoblje u zaštitnoj opremi obučeno za čišćenje kontaminiranih površina, mora temeljito očistiti sobu ili prostoriju za samoizolaciju. Posteljinom, priborom za jelo i otpadom iz sobe za izolaciju ili prostorije u kojoj je boravila osoba za koju se sumnja da je pozitivna na virus, mora se rukovati kao da su kontaminirani u skladu s procedurama za zbrinjavanje infektivnog otpada (npr. kante za otpad s poklopcem itd.)

Nadležni zavodi za javno zdravstvo, glavni liječnik regate (CMO), zdravstveni tim(ovi), hotelsko osoblje i organizatori jedriličarskog natjecanja moraju stalno razmjenjivati informacije o osobama kojima je izrečena mjera izolacije ili samoizolacije.

24. Sanitetski materijal i oprema

Nacionalno zakonodavstvo regulira sastav i količine medicinske opreme za sportska događanja. Potrebno je osigurati dostatnu količinu medicinske opreme za slučaj izbijanja zaraze COVID-19 u skladu s najnovijim popisom predloženih medicinskih zaliha za COVID-19 Svjetske zdravstvene organizacije. Većina opreme trebala bi već biti dostupna u zdravstvenoj stanici same regate. Međutim, Svjetska zdravstvena organizacija također preporučuje nabavu i druge opreme za koju je malo vjerojatno da će se naći u zdravstvenoj stanici regate, a za koju HJS predlaže da je nabavite uz suradnju s nadležnim zavodom za javno zdravstvo. Detaljne informacije dostupne su na:

[www.who.int/publications-detail/disease-commodity-package---novel-coronavirus-\(ncov\)](http://www.who.int/publications-detail/disease-commodity-package---novel-coronavirus-(ncov)).

Poželjno je pripremiti *Osobni preventivni paket* za svakog sudionika koji se može sastojati od: paketića jednokratnih maramica i plastičnih vrećica za njihovo odlaganje, male plastificirane kartice s ključnim informacijama za prijavu bolesti, zaštitne kirurške maske koju sudionik treba koristiti ako osjeća simptome bolesti (groznica, kašalj, nedostatak daha), malog pakiranja maramica za ruke na bazi alkohola, sredstva za dezinfekciju ruku, malog pakiranja jednokratnih plastičnih čaša i toplomjera.

Organizatori također trebaju razmotriti mogućnost da svakom timu dostave toplomjer i evidencijski list/poveznicu (link na web-stranicu regate) za mjerenje tjelesne temperature sportaša, koja će se svaki dan dostavljati glavnom liječniku regate (CMO).

25. Period nakon završetka regate

Nakon završetka natjecanja, nakon što se sudionici vrate u svoja boravišta, organizatori moraju preispitati ishod događanja i odlučiti o možebitnim naknadnim postupcima. Moraju se povezati s tijelima za javno zdravstvo i razmijeniti informacije o svim pacijentima koji su pokazali simptome bolesti. Možda će biti potrebno (zbog kliničkih razloga i prema Međunarodnim zdravstvenim propisima) obavijestiti matične države inozemnih sudionika koji se vraćaju u svoju zemlju o bilo kojoj infekciji COVID-19 za vrijeme natjecanja. Organizatori također moraju biti spremni da o rezultatima testiranja koji su dobiveni nakon regate, posebice ako postoji aktivni prijenos bolesti u zajednici, obavijeste sudionika i gdje je moguće, njegov nacionalni sustav za javno zdravstvo.

Hrvatski jedriličarski savez je u bliskoj komunikaciji sa World Sailing Medical Commission, Hrvatskim olimpijskim odborom i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, kako bi pomno nadzirali dinamiku ove pandemije i savjetovali protumjere. Pozivamo vas da nas obavijestite želite li organizirati bilo kakve izravne konzultacije između organizatora natjecanja i naših zdravstvenih službi. Također vjerujemo da je vrlo važno pružiti najnovije zdravstvene savjete sportašima i njihovim timovima koje su postavljene na stranicama HJS <https://www.hjs.hr/> i web-stranicama World Sailing na: <https://www.sailing.org/medical/index.php>

Prilog

Uzorak obrasca za praćenje kontakta (*Personal Location Form - PLF*)

Ispunjavaju ga svi sudionici događaja

Ime u putovnici ili drugom osobnom dokumentu:

Vaša stalna adresa (ulica / grad / poštanski broj / država):

Vaša adresa tijekom regate:

Vaš telefonski broj:

Vaša email adresa:

Zemlje koje ste posjetili ili boravili u zadnjih 14 dana

Da li ste u posljednjih 14 dana:	DA	NE
imali bliski kontakt s bilo kime kome je dijagnosticirana COVID-19 bolest?		
pružili izravnu njegu oboljelom od COVID-19 bolesti?		
posjetili ga ili boravili u zatvorenom okruženju s bilo kojim bolesnikom s COVID-19 bolešću?		
radili u neposrednoj blizini ili dijelili istu prostoriju s oboljelim od COVID-19 bolesti?		
putovali zajedno s oboljelim od COVID-19 bolesti u bilo kojoj vrsti prijevoznog sredstva?		
živjeli u istom domaćinstvu s bolesnikom oboljelim od COVID-19 bolesti?		
Imali kašalj, visoku temperature, malaksalost, nedostatak zraka, gušenje, bolove u mišićima, glavobolju, gubitak osjeta njuha i/ili okusa, glavobolju, začepljen ili cureći nos, mučninu, proljev ili povraćanje		